

Een dochter komt op bezoek bij haar moeder en samen met haar vrienden drinken ze op het leven!

Vanuit het hospice

Deze Nieuwsbrief zou al in maart j.l. bij u bezorgd worden ware het niet dat net in die week het coronavirus ons leven binnenviel. Plotseling was heel Nederland in een crisissituatie. Niemand had dit ooit eerder meegemaakt en dus was het een voortdurend zorgvuldig wikken en wegen wat wijsheid is. Ons in het leven geroepen crisisteam was voortdurend aan het aftasten hoe wij het zo menselijk mogelijk konden houden in het hospice terwijl wij toch de regels van het RIVM in achtnamen. Niet makkelijk omdat in een hospice de meest kwetsbare mensen wonen.

Wij hadden grote zorgen, kleine zorgen: zouden onze vrijwilligers en medewerkers gezond blijven? Zouden wij voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen hebben? Overal dreigde immers een tekort.

Vanaf half maart konden wij een maand lang geen nieuwe bewoners meer opnemen en dit raakte ons diep en helaas ook financieel.

Gelukkig hebben wij tot nu toe het coronavirus buiten de deur weten te houden en daar doen wij nog steeds ons uiterste best voor. Van alle kanten werden wij overstelpt met lieve woorden van steun, maar ook met mooie boeketten bloemen van particulieren en bedrijven zoals de ABN AMRO Foundation. Ten behoeve van de bewoners ontvingen wij van de Meyer-Bargeboer Stichting 8 iPads zodat men in staat was te beeldbellen met familie. Een Israëlische firma gaf ons dozen vol handgel. Verder hebben wij van andere gulle gevers pakken melk, boterkoek, koekjes

gekregen, kortom wij voelden ons zeer gesteund! Zonder het geweldige, trouwe en bevlogen team van artsen, medewerkers en vrijwilligers hadden wij ons hospice niet open kunnen houden. Alle complimenten voor hen!

Het leven is plotseling voor velen van ons heel onzeker geworden en zeker de toekomst. Wij houden ons in het hospice maar vast aan het leven, in het nu, van dag tot dag. Mogen wij op uw steun rekenen in deze onzekere tijd? Een donatie is zeer welkom!

Ondanks de coronacrisis vieren wij alles wat er te vieren valt! Een bijzondere seideravond in april met bewoners waarin het verhaal van de bevrijding uit Egypte op weg naar de vrijheid een extra dimensie kreeg.

Laten we in deze roerige en onzekere tijd goed voor elkaar en onszelf zorgen.

Wij wensen u allen een goed, zoet en corona-vrij Joods Nieuwjaar toe.

Sjana Towa Oemetoeka!
Sasja Martel, *directeur*

Op 15 mei vierden wij het dertienjarig bestaan van het hospice. In Joodse termen heet deze leeftijd Bar Mitswa. Een jongen is dan religieus gezien volwassen en zelf verantwoordelijk voor zijn keuzes. Joods Hospice Immanuel is volwassen geworden en niet meer weg te denken uit het pallet van palliatief terminale zorg in Nederland.

Het leven vieren

Een hospice was “een ver van ons bed show” en kenden wij tot voor kort alleen van naam doordat onze moeder kenbaar had gemaakt dat ze naar het Joods Hospice Immanuel wilde als ze thuis niet meer zelfstandig zou kunnen verblijven. Dit moment brak aan zes maanden na de diagnose dat ze uitbehandeld was. Thuis was de pijnbestrijding niet onder controle te krijgen. De thuissituatie werd dusdanig moeilijk dat we na overleg met de huisarts contact hebben gezocht met het hospice.

Het beeld van een hospice had voor ons iets verdrietigs omdat het voor onze beeldvorming een plek was waar onze moeder haar laatste levensfase zou gaan doorbrengen.

Vanaf de eerste kennismaking viel ons de gastvrije ontvangst als de warme huiselijke sfeer het eerste op. Het verblijf van de bewoners is niet gericht op de dood, maar op het leven. Een plaats waar de bewoners en naasten steun, geborgenheid, veiligheid en vertrouwen ervaren.

Vanaf de eerste dag in het hospice hebben we ons thuis gevoeld. Dat kwam niet alleen door de warme ontvangst maar zeker ook door de hartelijkheid, betrokkenheid en optimale

zorg van iedereen in het huis. Onze moeder zei regelmatig hoe gelukkig ze zich voelde en hoe dankbaar ze wel niet was voor alles wat jullie haar hebben gegeven.

De dag met de wensambulance naar het Rijksmuseum en een boottocht door de grachten in Amsterdam zal ons altijd bijblijven, evenals de fijne gesprekken en troostende schouder die ons werd geboden. Naast onze moeder kregen jullie de kinderen (aanhang), kleinkinderen, familie en vrienden met bijbehorende dynamiek er “gratis” bij. Afgelopen maanden hebben we het leven weer ervaren terwijl dit thuis stilstond. Een luisterend oor en een schouder voor troost zijn ons dierbaar.

Onze dank is niet in woorden uit te drukken. Door jullie zorg, liefde en aandacht hebben wij op een speciale manier het leven van onze moeder gevierd. Het was een “thuis” voor ons en onze moeder. Het hospice zal altijd een warme plek in ons hart hebben. Hier heeft ze rust, vrede en ook geborgenheid gevonden. Jullie hebben dan ook een speciaal plekje in ons leven gekregen.

Walter Schouten

Tijdens de jaarlijkse Chanoeka bijeenkomst op de Dam in Amsterdam ontving locoburgemeester **Simone Kukenheim** onze Hebreeuwse Chocoladeletter Chai. Zij ontving de letter van een jongetje wiens overgrootvader in het hospice overleden is. Het hospice verkocht 1200 letters in 2019! Naar binnen- en buitenland werden ze verstuurd met hulp van vrijwilligers.

Hans van Dam gaf twee keer een voorlichtingsavond over niet aangeboren hersenletsel (NAH). Ook in het hospice hebben wij regelmatig bewoners met deze aandoening. Het waren hele bij-

zondere en drukbezochte bijeenkomsten. Hans van Dam heeft het talent om in begrijpelijke taal te vertellen wat verpleegkundigen en vrijwilligers nodig hebben in de praktijk van alledag. Centraal bij hem stond de vraag wat er nodig is om bewoners met deze aandoening te begrijpen. Dit vormt de basis voor de bejegening en de zorg. Er ontstond zo een andere kijk op het gedrag van bewoners en op ons eigen gedrag, dat in allerlei situaties toepasbaar is. Hans van Dam is een geboren docent, die vele prijzen ontving voor zijn bevoegen en professionele inzet voor deze groep van mensen die helaas vaak niet begrepen wordt en zich vaker alleen voelt dan nodig is.

Dit jaar was het 75 jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog eindigde. Omdat het niet groots gevierd kon worden ontstond het idee van de “vrijheidssoep”. Overal in de lande werd dit recept gevolgd en mensen aten deze soep in kleine groepen.

Vos Kosher Catering leverde bij diverse Joodse instellingen de kosjere versie van deze heerlijke soep. Ook in ons hospice werd er van gesmuld en de vrijheid herdacht.

Reanimeren kun je leren! Een AED. ... wat doe je ermee? Sinds enige tijd staat er ook in ons hospice een AED apparaat (Automatische Externe Defibrillator). Het is aangeschaft voor bezoekers van het hospice en iedereen die er werkt.

Een hartstilstand kan immers iedereen overkomen! Wij hebben een aantal cursussen reanimeren georganiseerd onder leiding van **Marcel Wals**, een professionele instructeur.

Daarbij leerden wij hartmassage, het gebruik van een AED, stabiele zijligging en wat te doen bij verslikking/verstikking. Aan het eind van de cursus ontving iedereen, na voldaan te hebben aan de eisen, een officieel certificaat van de Nederlandse Reanimatie Raad (NRR).

Het hospice draait op vrijwilligers en wordt ondersteund door een team van professionals. Zonder vrijwilligers geen hospice, want zij geven het huis een menselijk gezicht. Elke vrijwilliger mag zijn wie zij/hij is en brengt hiermee diverse talenten in huis. De een observeert, de ander verzorgt, luistert, praat, lacht en ga zo maar door. Samen met het team professionals is het een heel divers gezelschap dat zich schaart om de bewoners en hun geliefden. Helaas is het zo met vrijwilligers dat ze soms om diverse redenen weggaan, maar het hospice mag zich gelukkig prijzen dat er altijd weer nieuwe vrijwilligers komen. In januari was er dan ook opnieuw een landelijk erkende basis cursus, gegeven door onze coördinatoren **Debora**, **Irit** en **Malka**. Met alle in de cursus opgedane kennis is er een nieuwe ploeg bevolgen mensen toegevoegd aan het bestaande team.

Voorzitter **Samu de Leeuw** sprak de nieuwe groep toe aan het einde van de cursus en reikte allen het certificaat uit. We wensen hen succes toe!

Tijdens de jaarlijkse en gezellige **Jom HaVoetbaldag** waar Joodse voetbalteams uit Europa hun uiterste best doen om de beker te bemachtigen was ons hospice aanwezig met een stand om meer bekendheid te geven. Niet iedereen weet wat een hospice is en wij hoopten op deze manier nieuwe vrijwilligers te werven.

Een bijzondere bezoeker stond stil bij onze stand: **Tjapko Poppens**, burgemeester van Amstelveen. Hij toonde zich zeer geïnteresseerd in ons werk en accepteerde een uitnodiging voor een bezoek aan ons hospice. Bij zijn bezoek op 8 november aan ons hospice ontving burgemeester Poppens de eerste Hebreeuwse chocoladeletter uit handen van directeur **Sasja Martel**.

Als coördinator is **Debora Walg** een van de spinnen in het web van ons hospice. Vorig jaar werden er opnames door de programmamaker van Naches gemaakt en vertelt Debora – en met haar ook bewoners – wat het betekent in ons hospice te werken of er te wonen. Een mooi en ontroerend inkijkje. Wilt u deze uitzending van Naches terugkijken dan vindt u het via google: toets in “naches gemist” en dan wijst de rest zich vanzelf.

Twee vrijwilligers, **Jansje Stodel** en **Benno Rubens**, ontvingen vorig jaar een Koninklijke onderscheiding. Beiden hebben zich jarenlang belangeloos ingezet voor de maatschappij en zijn daarom nu respectievelijk tot Ridder en Lid in de Orde van Oranje-Nassau benoemd. Beiden betekenen veel voor de Joodse gemeenschap in Amsterdam en Haarlem. Benno is inmiddels al 11 jaar vrijwilliger in ons hospice en Jansje is al vanaf de oprichting nauw betrokken bij het huis. Mede dankzij hun jarenlange inzet voor ons hospice hebben zij deze bijzondere onderscheiding ontvangen.

Onze nieuwe keukens waren weliswaar klaar voor gebruik maar de afzuiging in de keukens kon beter! Daarom werd de opening uitgesteld tot 18 december j.l. Met een vijf gangen menu, samengesteld en bereid door vrijwilliger **Henk den Breeijen** en hospicearts **Ruben van Coevorden**, werden de keukens feestelijk ingeluid.

Mede door de mooi gedekte tafels werd de woonkamer van het hospice even omgetoverd tot een sterrenrestaurant. Bewoners, familie, vrijwilligers en medewerkers genoten van een gezellige avond met heerlijk eten.

Ons professioneel verpleegkundig team van **De ZorgSpecialist** is niets te veel. Altijd staan ze klaar voor de bewoners en hun familie. Samen met de vrijwilligers doen zij de dagelijkse zorg met hart en ziel. Op 12 mei, de “Dag van de verpleging”, werden ze dan ook allemaal met een welverdiende blijk van waardering door ons in het zonnetje gezet.

Hoe kunt u aan het Joods Hospice Immanuel schenken?

Mede dankzij Maror hebben wij de zittingen van alle zitstoelen en de tafelbladen van de tafels in de serre kunnen vernieuwen. Na 12 jaar intensief gebruik zijn ze weer klaar voor een volgende periode!

Als samen zijn, elkaar aanraken of voelen niet meer zo vanzelfsprekend is, biedt het koppelbed uitkomst. Ons hospice heeft dankzij de inspanningen van Stichting Roparun een koppelbed ontvangen. Dit biedt nog meer kwaliteit van leven! Het koppelbed is een logeerbed voor mensen die graag samen willen zijn in een zorgomgeving. Met het koppelbed wordt een eenpersoons zorgbed in één handomdraai tijdelijk omgetoverd tot een volwaardig tweepersoons hoog-laagbed.

U kunt onze Hebreeuwse chocoladeletter Chai nu het hele jaar door bestellen. Gebleken is dat mensen de letter graag cadeau doen. Via onze website of via chocoladeletterchai@gmail.com. De letter kost € 10,- excl. eventuele verzendkosten.

Een gift zelf overmaken

U kunt zelf een gift overmaken aan het hospice.

Gift via een automatische incasso

Door het hospice te machtigen voor uw gift ondersteunt u structureel ons werk. U kunt kiezen voor een eenmalige gift, een machtiging per maand, kwartaal of jaar. Wij sturen u graag een machtiging toe. Uiteraard kunt u de machtiging op elk moment stopzetten.

Via uw testament

U kunt geld nalaten aan het Joods Hospice via uw testament. Uw nalatenschap komt geheel ten goede aan het hospice, omdat wij als goed doel (ANBI) geen erfbelasting (voorheen successierechten) hoeven te betalen.

Schenken met optimaal belastingvoordeel – overeenkomst periodieke gift.

Vanaf 1 januari 2014 is het niet meer nodig een notaris in te schakelen om een periodieke gift vast te leggen.

Met een periodieke schenking verplicht u zich om minstens vijf jaar achter elkaar een vast bedrag (de hoogte maakt niet uit) te schenken. De verplichting stopt als u als schenker tijdens deze periode zou komen te overlijden. De schenking is volledig aftrekbaar!

Voortaan kunt u zelf een overeenkomst periodieke gift downloaden van de site van de Belastingdienst. U vult de overeenkomst in, stuurt het ons op en wij vullen de ontbrekende gegevens op het formulier aan en sturen het u terug.

Zowel u als wij horen een kopie van de overeenkomst te bewaren voor het geval de Belastingdienst hierom vraagt. Om de gift aftrekbaar te laten zijn, moet u de periodieke gift jaarlijks verantwoorden in uw aangifte inkomstenbelasting. Uiteraard helpen wij u graag! Wij kunnen het formulier toesturen en ondersteunen met het invullen. Afhankelijk van uw inkomen kunt u tot maximaal 52% van uw gift terug krijgen.

Heeft u iets te vieren en weet u geen cadeau omdat u alles al heeft?

Geef het hospice uw cadeau! Organiseert u binnenkort een feest zoals een jubileum, verjaardag of bruiloft en draagt u het Joods Hospice een warm hart toe? U kunt een bijdrage vragen voor het hospice. Wij hebben een mooi certificaat dat wij u kunnen sturen. Een origineel manier van uw verjaardag vieren: briden voor het hospice.

Wilt u iets concreets schenken?

Het hospice is deels afhankelijk van donaties, maar er zijn ook bedrijven of particulieren die ons steunen middels het leveren van bloemen of levensmiddelen. In overleg met ons hoort u over alle mogelijkheden.

Meer informatie over schenken aan het hospice kunt u krijgen bij Sasja Martel.
Tel. 020-4420676 of vrienden@joodshospiceimmanuel.nl

Colofon

Stichting Joods Hospice Immanuel

Amstelveenseweg 665
1081 JD Amsterdam
T (020) 4420676
E info@joodshospiceimmanuel.nl
www.joodshospiceimmanuel.nl

Stichting Vrienden Joods Hospice Immanuel

Amstelveenseweg 665
1081 JD Amsterdam
Info: 020-4420676
Donaties: NL59ABNA0455444277
Als u een gift overmaakt dan svp bij de omschrijving uw postcode en huisnummer vermelden. De bank vermeldt uw adres niet meer.

Bestuur Joods Hospice Immanuel

Samu de Leeuw (voorzitter)
Erik Meijer (penningmeester)
Maurits Jan Vink (lid)

Bestuur Vrienden Joods Hospice Immanuel

Bram Haas (voorzitter)
Erik Meijer (penningmeester)
Samu de Leeuw (lid)

Directie en staf

Sasja Martel (directeur)
Ruben van Coevorden
(hospicearts/medisch adviseur)
Cylla Friedberg (hospicearts)
Dana Terzic (hospicearts)
Elsbeth de Vries (hospicearts)
Debora Walg (coördinator)
Irit Suissa (coördinator)
Malka Soesman (coördinator)

Redactie

Irit Suissa, Samu de Leeuw, Sasja Martel

Fotografie

Dirk Spits, Irit Suissa, Sasja Martel,
Walter Schouten

Grafische vormgeving

Luna 3, Utrecht

Druk

Grafische Industrie de Marne

Deze Nieuwsbrief werd gesponsord.
Wilt u ook een Nieuwsbrief sponsoren? Neem dan contact met ons op.